

EHDOTUS VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI KEHITTÄMIS- JA HALLINTOKESKUKSEN TEHTÄVISTÄ KOSKIEN KANSAINVÄLISEN REKRYTOINNIN PALVELUITA

1. Tausta

Eduskunta hyväksyi keväällä 2023 julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämistä (jäljempänä *TE-palvelu-uudistus*) koskevan lainsäädäntökokonaisuuden. Julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyy valtiolta kunnille vuoden 2025 alusta lukien. Kunnille siirtyy pääosa nykyisten työ- ja elinkeinotoimistojen tehtävistä. Lainsäädäntökokonaisuuteen kuuluva laki työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023, jäljempänä *järjestämislaki*) tulee voimaan 1.1.2025. Järjestämlain 42 §:ssä säädetään työnvälityksen tavoitteista ja yleisistä periaatteista. Kunnat vastaavat uudistuksen jälkeen työnvälityksestä, jota pykälän 3 momentin mukaan tehdään kansallisesti ja kansainvälisesti. Kansainvälistä työnvälitystä tehdään sekä EU/ETA-alueen sisältä että sen ulkopuolelta. Ensin mainitussa tilanteessa työvoimaviranomaisen tehtävät määrittyvät yksityiskohtaisesti EU-lainsäädännön (asetus (EU) 2016/589, jäljempänä *Eures-asetus*) nojalla ja viimeksi mainitussa sääntely on väljempää.

TE-palvelu-uudistuksessa myös valtion viranomaisten vastuita järjestetään uudelleen. Uudistuksen osana elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksen (jäljempänä *KEHA-keskus*) toimintoihin ja vastuisiin sisällytetään mm. kansainvälisen rekrytoinnin palveluita. Uudistettu laki elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksesta (897/2009, muutettu lailla 382/2023, jäljempänä *ELY-KEHA-laki*) astuu voimaan 1.1.2025. Lain 3a §:n 2 momentin mukaan KEHA-keskus hoitaa mm. valtakunnallisia palveluja, joilla edistetään osaajien maahanmuuttoa ja työvoiman liikkuvuutta (kansainvälisen rekrytoinnin palvelut). Lain 3a §:n 4 momentin mukaan KEHA-keskuksen tehtävistä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Tällä ehdotuksella valtioneuvoston asetukseksi tarkennetaan KEHA-keskuksen tehtäviä liittyen valtakunnallisiin palveluihin, joilla edistetään osaajien maahanmuuttoa ja työvoiman liikkuvuutta (kansainvälisen rekrytoinnin palvelut). Kuten kansainvälinen työnvälitys, myös valtion kansainvälisen rekrytoinnin palvelut voivat koskea sekä EU/ETA-alueen sisältä että sen ulkopuolelta tapahtuvaa rekrytointia.

KEHA-keskuksen kansainvälisen rekrytoinnin palvelut ovat osa Work in Finland -toimintoa, jota KEHA-keskus hoitaa yhdessä Business Finland Oy:n kanssa ja jota koskevat KEHA-keskuksen tehtävät sovitetaan yhteen Business Finlandin kansainväliseen rekrytointiin liittyvien tehtävien sekä Maahanmuuttoviraston työvoiman maahanmuuton tehtävien kanssa. Work in Finland -toiminto kokoaa yhteen

työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan tuottamat kansainvälisen rekrytoinnin valtakunnalliset tukipalvelut. Nämä palvelut ovat käytössä ja voivat edistää sekä jo alueilla olevien kansainvälisten osaajien ja työnantajien kohtaamista että madaltaa työnantajien kynnystä rekrytoida suoraan ulkomailta. Asiakasryhmänä myös suomalaiset paluumuuttajat voivat hyötyä kansainvälisen rekrytoinnin palveluista.

TE-palvelu-uudistusta koskevan hallituksen esityksen (HE 207/2022 vp.) mukaan Work in Finlandin tehtäviin kuuluu kansainvälisen rekrytoinnin ja osaajien houkuttelun tietojohdaminen, maakuvatyö ja houkuttelu, yliaalueelliset kansainväliset rekrytoinnit ja niihin liittyvä neuvonta, Suomen työelämästä, työmarkkinoista ja työmahdollisuuksista tiedottaminen, valtakunnalliset kansainvälisen rekrytoinnin palvelut ja hankinnat, työmarkkinoiden laajamittaisiin ja nopeisiin osaamistarpeisiin vastaaminen kansainvälisellä rekrytoinnilla, Eures-koordinaatio Suomeen suuntautuvan työvoiman osalta, viestintä ja neuvonta Suomen työelämästä, työmarkkinoista ja työmahdollisuuksista ja kansainvälisestä harjoittelusta Suomessa sekä luonnontuotteiden keruun koordinaatio.

Kansainvälisten rekrytointien yliaalueellisudella tarkoitetaan edellä sitä, että rekrytointeihin liittyy valtakunnallista tai yliaalueellista koordinaatiotarvetta tai sellaista palvelutarvetta, johon ei voida riittävästi vastata työvoimaviranomaisen palveluilla tai muilla paikallisen tai alueellisen tason palveluilla. Sen sijaan Work in Finland ei tee kansainvälistä työnvälitystä eli suoranaista osaajien etsimistä yksittäisiin työpaikkoihin, vaan se on työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain mukaisesti työvoimaviranomaisen tehtävä. Laissa määritellään työnvälityksen tavoitteeksi ”edistää työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaamista siten, että avoimet työpaikat täyttyvät ja työtä hakevat saavat työtä nopeasti”. Work in Finlandin palvelut voivat myös edistää kohtaantoa, mutta ne ovat luonteeltaan kansainvälisen rekrytoinnin tukitoimia ja voivat kohdistua rekrytoinnin eri vaiheisiin.

Työvoimaviranomaisten kansainvälisen työnvälityksen tehtävän ja Work in Finlandin kansainvälisen rekrytoinnin palveluiden tulee muodostaa saumaton kokonaisuus. Kuntien työvoimaviranomaisten on tehtävä yhteistyötä kansainvälisen työnvälityksen palvelujen toimeenpanossa, suunnittelussa ja kehittämisessä Work in Finlandin sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten (jäljempänä *ELY-keskukset*) kanssa. Lisäksi on huomioitava rajapinnat yksityisten tarjoamiin työvoimapalveluihin ja niihin liittyvät yhteistyömahdollisuudet. Käytännössä Work in Finlandin on tärkeää hakea synergioita myös kuntien elinvoimatyön kanssa. Work in Finlandin palveluiden vaikuttavuutta arvioidaan jatkossa osana Work in Finlandin ohjausta (sekä Business Finlandin että KEHA-keskuksen tuottamien palveluiden osalta) ja myös osana laajempaa TE-palvelu-uudistuksen myötä toteutettavaa työvoimapalveluiden tuloksellisuuden seurantaa. Työvoimaviranomaisten ja Work in Finlandin välisenä yhteydenpitovälineenä toimii Tuutti-palvelualusta ja ohjauksena asiantuntijan työmarkkinatori (A-TMT). Tuutti-palvelualustalla työvoimaviranomainen voi esittää kysymyksiä Work in Finlandin toiminnoista (ml. Eures) ja tiedustella tarkennuksia toimintojen sisältöihin ja soveltuvuuteen erilaisissa tilanteissa. Asiantuntijan työmarkkinatorin kautta työvoimaviranomainen tekee kirjaukset kansainvälisen työnvälityksen yritys- ja työnantajakontakteista sekä palvelutarpeista. Lisäksi työvoimaviranomainen voi tarpeen mukaisesti ohjata työnantajan hyödyntämään Work in Finlandin palveluita

yhteisen asiakasprosessin mukaisesti. Osana prosessin jatkuvaa kehittämistä on tärkeää varmistaa, että palveluiden tarjoaminen on asiakkaan näkökulmasta saumatonta ja selkeää. Samalla viranomaisten keskinäisessä yhteistyössä on tärkeää sopia tietojärjestelmien lakisääteisten käyttövelvoitteiden ja -oikeuksien puitteissa siitä, miten asiakkuuden kulkua hallitaan sekä käytännössä että järjestelmätasolla. ELY-KEHA-lain nojalla annettavan asetuksen tarkoituksena on tarkentaa KEHA-keskuksen osana Work in Finlandia tarjoamien kansainvälisen rekrytoinnin palveluiden sisältöä, kohderyhmää ja muita reunaehtoja.

2. Asian valmistelu ja kuuleminen

Asetusehdotus on valmisteltu työ- ja elinkeinoministeriössä virkatyönä.

Esityksestä järjestettiin lausuntokierros 11.10.2024 – 01.11.2024. Lausuntoja pyydettiin Kuntaliitolta, ELY-keskuksilta, C6-kaupungeilta, KEHA-keskukselta ja Business Finlandilta.

Valtioneuvoston ja kuntatoimijoiden yhteisenä huomiona oli Work in Finlandin ja kunnan elinkeinopalveluiden yhteistyön nostaminen työvoimaviranomaisten kanssa tehtävän yhteistyön rinnalle. Näitä kohtia on selkeytetty asetuksen perustelumuihistossa.

Valtioneuvostolta saadut palautteet liittyivät etupäässä yhteistyön ja roolien selkeyttämiseen valtion toimijoiden välillä sekä valtion aluehallinnon työn hyödyntämiseen Work in Finlandin valtakunnallisessa ja yliaalueellisessa tehtävässä. Osaa ehdotuksista, esimerkiksi sääntely KEHA-keskuksen mahdollisuudesta muodostaa asiakassuhde henkilöasiakkaisiin, ei katsottu sopiviksi säädettäväksi asetustasolla.

Kuntatoimijoilta tulleet palautteet kohdistuivat osin käsillä olevan valtioneuvoston asetuksen ulkopuolella oleviin, joko jo tehtyihin tai valmistelussa oleviin isoihin rakenteellisiin uudistuksiin, joihin liittyvät ratkaisut käsitellään muissa yhteyksissä, eikä niihin liittyen siten tehty asetusehdotukseen muutoksia.

Kuntatoimijoiden palautteessa nousi vahvasti esille huoli kuntien ja valtion tehtävien mahdollisesta päällekkäisyydestä ja osittaisesta samankaltaisuudesta. Lainsäädännöllä ei kuitenkaan ole tarkoituksenmukaista pyrkiä tyhjentävästi ratkaisemaan toimijoiden välistä roolia kansainvälisen rekrytoinnin tehtävissä, sillä toimintakenttä on dynaaminen ja tässä muodossaan uusi. Tärkeää on mahdollistaa yhteistyö ja koordinaatio palveluiden yhteensovittamiseksi sekä työmarkkinoiden ja elinkeinoelämän muuttuviin tarpeisiin vastaamiseksi. TE-palvelu-uudistuksen myötä kuntien työvoimaviranomaisille muodostuu mahdollisuus hyödyntää erilaisia työkaluja kansainvälisen työnvälityksen tukemisessa kuin valtion toimijoille. Esimerkkinä tästä on yhteishankintakoulutus, joka tarjoaa keinon hankkia yhteistyössä työnantajien kanssa palveluita. Valtion mandaatti on tuottaa rakenteita ja palveluita valtakunnallisesti ja näin taata kansainvälisen rekrytoinnin perustasoinen tuki kaikille alueille. Paikallisesti on mahdollista syventää ja räätälöidä palveluita täydentämään valtakunnallista tarjontaa. TE-palvelu-uudistuksen toimeenpanovaiheessa on painotettu työvoimaviranomaisille kansainvälisen työnvälityksen palveluiden suunnittelussa

valtakunnallisen tarjonnan huomioimista. Lisätietoa on saatavissa esimerkiksi työvoimapalveluiden viitearkkitehtuurista.

Kuntatoimijat nostivat palautteissa esille myös halukkuuden päästä vaikuttamaan valtion tarjoamien kansainvälisen rekrytoinnin palveluiden sisältöihin. Lisäksi pidettiin perusteltuna päästä osallistumaan päätöksentekoon palveluiden mahdollisesta rajaamisesta työnantajan koon tai toimialan perusteella. Nämä palautteet on huomioitu asetuksen perustelumuistiossa.

Ehdotusta on käsitelty kuntatalouden ja -hallinnon neuvottelukunnassa 10.12.2024.

3. Ehdotetun asetuksen sisältö ja säännöskohtaiset perustelut

Asetuksella tarkennettaisiin ELY-KEHA-lain 3a §:n 2 momentin 3 kohdassa KEHA-keskukselle määriteltyä tehtävää hoitaa kansainvälisen rekrytoinnin palveluita. Lainkohdan säännöskohtaisten perusteluiden (HE 207/2022 vp.) mukaan KEHA-keskuksen tehtäviin kuuluisi ”ylläpitää ja kehittää tietojärjestelmiä ja alustoja, jotka tukevat kansainvälistä rekrytointia, koota ja ennakoida valtakunnallisesti ulkomaisen työvoiman tarpeita sekä koota valtakunnallisesti tietoja kansainväliselle rekrytoinnille avoimista työpaikoista. KEHA-keskuksen tehtäviin kuuluisi kansainvälinen työnvälitys sekä kansainvälisen rekrytoinnin työnantaja- ja henkilöasiakasneuvonta sekä tiedottaminen Suomen työelämästä. KEHA-keskus voisi hankkia palveluita, joilla edistetään osaajien maahanmuuttoa ja työvoiman saantia ulkomailta. Tällaisia palveluja olisivat esimerkiksi lähtömaakoulutukset ja ammattitaidon testaus lähtömaissa.”

Asetuksella täsmennettäisiin KEHA-keskuksen kansainvälisen rekrytoinnin tehtäviä siltä osin kuin tehtävistä ei säädetä riittävällä tarkkuudella lainsäädännön tasolla. Esimerkiksi Eures-koordinaatiotehtävästä ei ole katsottu tarpeelliseksi antaa tarkentavaa sääntelyä, sillä tehtävän sisällöstä on yksityiskohtaisesti säädetty Eures-asetuksessa. Ehdotettavassa sääntelyssä pyritään kaikilta osin säilyttämään riittävä yleisyystaso, jotta kaikki muutokset palveluvalikoimassa eivät edellyttäisi asetuksen muuttamista, vaan KEHA-keskuksella olisi mahdollisuus joustavasti reagoida työelämän muuttuviin tarpeisiin.

Kansainvälisen rekrytoinnin palveluiden tarkoitus on edistää kokonaisvaltaisesti osaajien maahanmuuttoa ja työvoiman liikkuvuutta Suomen työmarkkinoiden, kansainvälistyvän liiketoiminnan sekä tutkimus- ja innovaatiotoiminnan tarpeiden mukaisesti. Valtiolle keskitetyt palvelut liittyvät rekrytointeihin, joihin liittyy valtakunnallista tai yliaalueellista koordinaatiotarvetta tai sellaista palvelutarvetta, johon ei voida riittävästi vastata työvoimaviranomaisen palveluilla tai muilla paikallisen tai alueellisen tason palveluilla. Palveluiden tavoitteena on sekä lisätä osajatarjontaa avoimiin työpaikkoihin, että luoda uusia kasvun edellytyksiä kansainvälisten osaajien avulla. Kansainvälisillä osaajilla tarkoitetaan esimerkiksi ulkomaalaisia ammattiosaajia, erityisasiantuntijoita, kasvuyrittäjiä, tutkijoita ja opiskelijoita sekä ulkomailta palaavia Suomen kansalaisia. Ryhmään kuuluvat sekä Suomessa olevat että Suomeen tulevat osaajat.

Asetuksessa tarkoitettuja palveluita on mahdollista tarjota myös osajan ollessa vielä ulkomailla, joskin tältä osin erityistä huomiota on kiinnitettävä palveluiden kustannustehokkuuteen ja tarkoituksenmukaisuuteen.

KEHA-keskuksen kansainvälisen rekrytoinnin tehtävät ovat osa Work in Finland -toimintoa, jota KEHA-keskus hoitaa yhdessä Business Finland Oy:n kanssa. Tämä tarkoittaa, että tehtäviä hoidetaan näiden toimijoiden tiiviissä yhteistyössä. Work in Finland suunnittelee ja toteuttaa kansainvälisen rekrytoinnin palveluita yhteistyössä työvoimaviranomaisten, kuntien ja ELY-keskusten kanssa.

1 §. *Kansainvälisen rekrytoinnin palveluiden tarjoaminen.* Pykälässä säädettäisiin, että palveluiden tarjoamisessa otetaan huomioon palveluiden tarkoituksenmukaisuus kohderyhmät huomioon ottaen sekä käytössä olevat määrärahat. Sääntelyn tarkoituksena olisi antaa KEHA-keskukselle harkinnanvaraa siinä, millaisia palveluita tai niiden yhdistelmiä missäkin tilanteessa tarjotaan. KEHA-keskus voisi joko tuottaa palvelut itse tai hankkia ne kokonaan tai osaksi ostopalveluina tätä varten osoitetulla määrärahalta.

2 §. *Palveluiden kohderyhmä.* Pykälässä säädettäisiin siitä, mille tahoille KEHA-keskuksen hoitamia palveluita tarjottaisiin. Käytännössä kohderyhmä riippuisi palvelun sisällöstä ja ryhmiä täsmennettäisiin tarpeen mukaan osana kutakin palvelua koskevaa pykälää. Yleisesti kuitenkin todettaisiin, että palveluita voitaisiin kohdentaa joko suoraan työnantajille tai henkilöasiakkaille, tai niitä voitaisiin tarjota työvoimaviranomaiselle sen kansainvälisen työnvälityksen tehtävän tueksi.

Pykälässä säädettäisiin myös, että työnantajille tarjottavien palveluiden kohderyhmää olisi mahdollista KEHA-keskuksen päätöksellä perustellusta syystä palvelukohtaisesti rajata. Rajoitusperusteita voisivat olla esimerkiksi palveltavien yritysten koko tai toimiala. Rajoitusmahdollisuus olisi tarpeellinen, jotta kansainvälisen rekrytoinnin palveluita voidaan kohdentaa mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti ja todellisiin tarpeisiin vastaten. Osa palveluista, esimerkiksi työnantajaneuvonta, olisi luonteeltaan yleistä, eikä rajaaminen siten olisi lähtökohtaisesti perusteltua. Sen sijaan esimerkiksi joidenkin kansainvälisen rekrytoinnin kehittämispalveluiden rajaaminen tietyille toimialoille voisi mahdollistaa äkilliseen tai pitkittyneeseen osajatarpeeseen vastaamisen räätälöidyn toimin. Palveluiden kohderyhmät ja rajauksen perusteet olisi tärkeää ilmoittaa läpinäkyvästi ja selkeästi. Ratkaisut palveluiden rajaamisesta tehtäisiin tarpeellisessa vuorovaikutuksessa työvoimaviranomaisten, kuntien ja ELY-keskusten kanssa.

3 §. *Kansainvälisen rekrytoinnin kysyntä- ja tarjontatiedon kokoaminen ja hyödyntäminen.* Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädetään KEHA-keskuksen tehtävästä seurata ja arvioida työvoimapalvelujen tuloksellisuutta ja toimivuutta sekä tuottaa niitä koskevaa tietoa. Tässä pykälässä säädettäisiin täydentävästä tiedon tuottamisesta ja hyödyntämisestä osana KEHA-keskuksen kansainvälisen rekrytoinnin tehtävää. KEHA-keskus kokoaisi valtakunnallisesti tietoa ulkomaisen työvoiman tarpeista ja ennakoisi niitä sekä kokoaisi valtakunnallisesti tietoa kansainväliselle rekrytoinnille avoimista työpaikoista ja työpaikkoja vastaavasta ulkomaisesta osajatarjonnasta. Tiedon kokoamisessa KEHA-keskus hyödyntäisi alueellista laadullista tietoa, jota paikalliset ELY-keskukset

tuottavat elinvoiman ja työllisyyden edistämisen tueksi omilla alueillaan. Erityisesti osaaajatarjonnan määrittelyn osalta KEHA-keskus tekisi tiivistä yhteistyötä Business Finland Oy:n kanssa. KEHA-keskus hyödyntäisi näitä tietoja, kun se suunnittelee ja toimeenpanee valtakunnallisia kansainvälisen rekrytoinnin palveluita sekä edistää kohtaantoa yhteistyössä erityisesti Business Finlandin, ELY-keskusten ja työvoimaviranomaisten kanssa. Tiedon kokoamisessa ja sen perusteella tehtävässä kohtaannon edistämisessä hyödynnettäisiin kehittämis- ja hallintokeskuksen kehittämiä ja ylläpitämiä työvoimapalvelujen valtakunnallisia tietojärjestelmäpalveluita. Tällä tarkoitetaan järjestämislain mukaan työvoimapalvelujen valtakunnallisen tietovarannon, palvelualustan ja asiakastietojärjestelmäkokonaisuuden sekä asiakastietojärjestelmäkokonaisuuteen liittymiseksi tarvittavien rajapintojen kehittämistä ja ylläpitoa. Palvelualustana toimii asetuksen antamisen hetkellä Työmarkkinatori.

4 §. Kansainvälistä rekrytointia koskeva neuvonta. Pykälässä täsmennettäisiin KEHA-keskuksen neuvontaroolia, jonka tarkoitus on täydentää työvoimaviranomaisen antamaa lakisääteistä neuvontaa. KEHA-keskus antaisi työnantajille neuvontaa erityisesti kansainväliseen rekrytointiin liittyvistä sisällöistä, jotka ovat luonteeltaan valtakunnallisia. Tällaisia voisivat olla esimerkiksi valtion viranomaismenettelyihin ja eettiseen rekrytointiin liittyvät sisällöt. Neuvontaa on tärkeää suunnitella ja toimeenpanna yhteistyössä työvoimaviranomaisten ja muiden relevanttien toimijoiden kanssa. KEHA-keskuksen neuvontapalvelusta voitaisiin ohjata työnantajia edelleen viranomais- ja muihin palveluihin, mukaan lukien paikallisiin kansainvälisiin osajiin liittyviin työnantajapalveluihin. Henkilöasiakkaille tarjottaisiin yleistä neuvontaa digitaalisilla palvelualustoilla. Henkilöasiakkaat eivät siten lähtökohtaisesti saisi virkailijalta henkilökohtaista palvelua, mutta alustoilla voitaisiin hyödyntää tekoälypohjaisia asiakaspalvelijoita. Henkilöasiakkaat voisivat saada neuvontaa myös 5 §:ssä tarkoitetuissa tapahtumissa. Heille ei kuitenkaan muodostuisi KEHA-keskukseen varsinaista asiakassuhdetta.

5 §. Kansainvälistä rekrytointia edistävät tapahtumat ja kampanjat. Pykälän mukaan KEHA-keskus järjestäisi tarpeen mukaan kampanjoita, joilla välitetään tietoa Suomen työelämästä ja markkinoidaan työmahdollisuuksia kansainvälisille osaajille sekä lisätään työnantajien ymmärrystä ja osaamista kansainvälisestä rekrytoinnista. Lisäksi KEHA-keskus järjestäisi työmarkkinoiden tarpeiden mukaisesti tapahtumia, joilla edistetään kohtaantoa suomalaisten työnantajien ja kansainvälisten osaajien välillä. Tapahtumat voisivat olla varsinaisten rekrytointitapahtumien lisäksi myös muita tapahtumia, joissa työnantajia yhdistetään osaajiin, kuten matkoja kohdemaahan osaaajatarjonnan arvioimiseksi. Osana tapahtumien järjestämisen tehtävää KEHA-keskuksella olisi mahdollisuus hankkia tähän tarkoitukseen soveltuvia digitaalisia alustoja tai vastaavia ratkaisuita kohtaannon edistämiseksi. KEHA-keskus suunnittelisi ja toteuttaisi tapahtumia ja kampanjoita yhdessä Business Finland Oy:n kanssa.

6 §. Kansainvälistä rekrytointia koskevat kehittämispalvelut. Pykälässä eriteltäisiin työnantajille tarjottavia kehittämispalveluita. Tarkoituksena olisi määritellä palveluiden reunaehdot riittävän väljästi, jotta palveluiden sisältöä on mahdollista joustavasti sopeuttaa työnantajien kansainvälisen rekrytoinnin tarpeisiin. KEHA-keskus voisi tarjota työnantajille osaajien maahanmuuton ja työvoiman liikkuvuuden edistämiseksi

valmennus- ja asiantuntijapalveluita, joilla tuetaan työnantajaa ja työyhteisöä kansainvälisen rekrytoinnin valmiuksien kehittämisessä. Valmiudet kattaisivat laajasti kaikki kansainvälisen osaajan rekrytoimiseen liittyvät vaiheet ja niihin kuuluisivat myös monimuotoisen työyhteisön johtamiseen liittyvät valmiudet. Työnantajille voitaisiin tarjota myös palveluita, joilla tuetaan ulkomaisten työntekijöiden asettautumista ja suomen tai ruotsin kielen taidon kehittymistä. Kansainvälisen rekrytoinnin kehittämispalveluiden suunnittelussa ja toteutuksessa on huomioitava yritystykä koskevan sääntelyn vaikutukset.

7 §. *Voimaantulo*. Pykälässä säädettäisiin asetuksen voimaantulosta 1.1.2025.

4. Ehdotuksen vaikutukset

Työvoimapalveluiden järjestämistä vastuun siirtoa koskevan lainsäädäntökokonaisuuden vaikutukset on arvioitu sitä koskevassa hallituksen esityksessä (HE 207/2022 vp.). Ehdotetulla asetuksella ei arvioida olevan olennaisia vaikutuksia hallituksen esityksessä kuvatus lisäksi. Tarkoituksena on tarkentaa KEHA-keskuksen kansainvälisen rekrytoinnin palvelutehtävää ja sitä kautta parantaa edellytyksiä tarjota näitä palveluita vaikuttavasti ja tehokkaasti.

Yritysten osalta asetuksella olisi oletettavasti myönteisiä vaikutuksia, kun julkisia palveluita kansainvälisen rekrytoinnin tueksi tarkennettaisiin ja säädösperustaa vahvistettaisiin. Yritysten hallinnollisiin kustannuksiin ei tulisi muutosta, sillä asetuksessa ei esitetä niille uusia velvoitteita, eikä esitys lisää yritysten sääntelytaakkaa. Myönteisten yritysvaikutusten arvioidaan painottuvan työvoimaintensiivisille aloille tai aloille, jotka ovat erityisen herkkiä työvoiman kysynnän ja tarjonnan vaihtelulle ja jotka hyödyntävät julkisia työvoima- ja yrityspalveluita. Erityisesti palveluista hyötyisivät sellaiset toimialat, jotka ovat lähtökohtaisesti avoimia kansainväliselle rekrytoinnille, eivätkä sisällä vaikeasti täytettäviä pätevyys- tai kielitaitovaatimuksia. Toisaalta palveluita voitaisiin räätälöidä myös korkeamman kynnyksen aloille kuten sosiaali- ja terveysalalle, jolla työvoiman saatavuusongelmat kotimaassa arvioidaan pitkäaikaisiksi.

Vastaavasti *osaajien saatavuuden* näkökulmasta palveluiden voitaisiin arvioida lisäävän kansainvälisten osaajien mahdollisuuksia työllistyä Suomeen osaamistaan vastaaviin tehtäviin ja parantavan suomalaisen työelämän monimuotoisuusvalmiuksia. Palvelut eivät koskisi suoraan yksittäisten osaajien työllistymistä, mutta ne esimerkiksi tukisivat oikean tiedon välittämistä Suomen työelämästä ja -mahdollisuuksista, lisääisivät rekrytointien eettisyyttä sekä edistäisivät kohtaantoa osaajien ja työnantajien välillä.

Viranomaisvaikutusten osalta asetus muodostaisi johdonmukaisen jatkumon TE-palvelu-uudistuksen tavoitteille. Kansainvälisen rekrytoinnin palvelut kuuluvat uudistuksessa palveluihin, jotka keskitetään valtiolle. Sen sijaan kansainvälisen työnvälityksen tehtävä on työvoimaviranomaisilla eli jatkossa työllisyysalueilla. Keskittämällä tavoitellaan mm. kustannushyötyä ja se koskee erityisesti palveluita, jotka vaativat koordinoitua työvoimaviranomaisten välillä sekä palveluita, joilla olisi erityinen tai kriittinen rooli työvoimapalvelujen valtakunnallisen toimivuuden kannalta. Asetuksessa tarkennettavat kansainvälisen rekrytoinnin palvelut sopivat näihin

kriteereihin ja valtakunnallisesti keskittämällä arvioidaan saavutettavan tavoiteltuja hyötyjä.

Valtion viranomaisten yhteistyö selkeytyisi, kun KEHA-keskuksen osana Work in Finlandia hoitamia tehtäviä tarkennettaisiin. Kustannushyödyt puolestaan kohdistuisivat erityisesti työvoimaviranomaisiin, jotka voisivat kansainvälisen työnvälityksen tehtävässä hyödyntää valtion palvelutarjontaa. Saumatonta yhteistyötä valtion ja työvoimaviranomaisten välillä kuitenkin tarvitaan, jotta paikallis-, alue- ja valtakunnallisen tason palvelut muodostavat toimivan kokonaisuuden ja vältetään päällekkäisyyksiltä.

Asetuksella ei olisi vaikutuksia valtion määrärahatarpeisiin tai muitakaan suoria vaikutuksia valtion talouteen, sillä palveluita toteutettaisiin kulloinkin käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa.

5. Voimaantulo

Ehdotetaan, että asetus tulee voimaan 1.1.2025.